

Brusel 13. září 2023
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2023/0321(CNS)

12965/23
ADD 3

FISC 191
ECOFIN 870
IA 224

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	13. září 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	SWD(2023) 309 final
Předmět:	PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE SOUHRN ZPRÁVY O POSOUZENÍ DOPADŮ [...] Průvodní dokument k návrhu směrnice Rady o podnikání v Evropě: rámec pro zdanění příjmů (BEFIT)

Delegace naleznou v příloze dokument SWD(2023) 309 final.

Příloha: SWD(2023) 309 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 12.9.2023
SWD(2023) 309 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE
SOUHRN ZPRÁVY O POSOUZENÍ DOPADŮ

[...]

Průvodní dokument k
návrhu směrnice Rady
o podnikání v Evropě: rámec pro zdanění příjmů (BEFIT)

{COM(2023) 532 final} - {SWD(2023) 308 final}

Shrnutí
Zpráva o posouzení dopadů připojená k návrhu směrnice Rady o podnikání v Evropě: rámec pro zdanění příjmů (BEFIT) a návrh směrnice Rady o převodních cenách
A. Potřeba opatření
V čem spočívá problém a proč se jedná o problém na úrovni EU?
I v době, kdy EU slaví 30 let fungování vnitřního trhu, podniky stále naráží na různé vnitrostátní systémy daně z příjmů právnických osob. Kromě různých daňových sazeb daně z příjmů právnických osob a pobídek se jednotlivé vnitrostátní systémy liší i v dalších aspektech. Podniky působící na celounijní úrovni čelí různým daňovým pravidlům, postupům, výkladům a administrativním požadavkům, jakož i interakcím mezi různými systémy a dvoustrannému přístupu k přidělování daňových a příjmových práv členským státům. Výpočet daňové povinnosti a zdrojů potřebných ke splnění daňových povinností se pak logicky v jednotlivých členských státech liší. To vede k nepřehlednosti a nerovným podmínkám pro podniky působící na vnitřním trhu. Důsledkem jsou vysoké zatížení podniků v EU při dodržování daňových předpisů a ztížené podmínky pro přeshraniční expanzi. Rozdíly v daňovém zacházení mohou narušit investiční rozhodnutí a vést k daňové nejistotě a sporům, ačkoli tomu lze zabránit. Na úrovni EU jsou tyto problémy obzvláště významné, neboť EU má vysoce integrovaný vnitřní trh. Zatímco v mnoha jiných oblastech došlo v právu EU k významnému pokroku, aby se zajistilo, že podniky mohou působit na vnitřním trhu v souladu se společnými normami, překážkou zůstávají rozdílné požadavky na daň z příjmu právnických osob. Ve stále více digitalizovaném a integrovaném evropském hospodářství, kde mnoho podniků působí přeshraničně, nemůže vnitřní trh dosáhnout svého plného potenciálu, aniž by tyto problémy na úrovni EU vyřešil.
Čeho by mělo být dosaženo?
Obecnými cíli této iniciativy jsou: i) zjednodušit pro podniky v EU daňová pravidla; ii) stimulovat v EU růst a investice; iii) zajistit pro členské státy spravedlivé a udržitelné daňové příjmy. Ke splnění těchto obecných cílů by mělo být dosaženo těchto specifických cílů: i) snížit pro podniky v EU náklady na dodržování předpisů; ii) podporovat přeshraniční rozvoj podnikání; iii) přispět k omezení narušení ovlivňujících obchodní rozhodnutí, a tím zajistit rovné podmínky; iv) snížit rizika dvojího nebo nadměrného zdanění a sporů a v) zvýšit pro podniky daňovou jistotu a spravedlnost.
Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU (subsidiarita)?
Problémy, jimiž se iniciativa bude zabývat, jsou společné všem členským státům a nelze je účinně řešit pomocí směsice opatření na vnitrostátní úrovni. Vzhledem k tomu, že problémy vznikají v důsledku roztržičnosti a rozmanitosti vnitrostátních systémů, mohla by mít nekoordinovaná vnitrostátní opatření nežádoucí důsledky, neboť by situaci dále zkomplikovala. Limitované budou i dvoustranné přístupy, zejména u skupin působících ve více než dvou členských státech. V této souvislosti může být účinná pouze iniciativa na úrovni celé Unie, která stanoví společný soubor pravidel. Vzhledem k tomu, že uvedené problémy mají především přeshraniční povahu, lze je řešit pouze vytvořením právních předpisů na úrovni EU. Očekávaný pokles nákladů na dodržování předpisů a daňové nejistoty zase podpoří investice i přeshraniční expanzi v EU. Podniky působící v různých členských státech budou moci plně využívat svobodu usazování a volného pohybu kapitálu, aniž by je zatěžovaly zbytečné daňové překážky. Tato iniciativa, která je prováděna prostřednictvím práva EU, proto zahrnuje prvky, které představují přidanou hodnotu v souladu se zásadou subsidiarity. Největší šanci na dosažení zamýšlených cílů by měl společný přístup pro všechny členské státy.
B. Řešení
Prostřednictvím kterých možností lze cílů dosáhnout? Je některá možnost

upřednostňována? Pokud ne, proč?
Cílů lze dosáhnout prostřednictvím iniciativy sestávající ze dvou právních aktů, které se zabývají současnými problémy souvisejícími se zdaněním právnických osob pro skupiny společností na vnitřním trhu. První akt stanoví společný soubor pravidel pro výpočet daňového základu velkých skupin společností v EU a druhý navrhne společný přístup členských států k převodním cenám. Tato iniciativa je analyzována ve zprávě o posouzení dopadů. Stručně řečeno, nový soubor zjednodušených daňových pravidel úzce sladěných se zásadami druhého pilíře pro výpočet základu daně společností ve velkých skupinách nahradí 27 různých systémů daně z příjmů právnických osob pro daňové poplatníky, kteří budou spadat do jeho oblasti působnosti. Pro výpočet základu daně z příjmů právnických osob skupiny v EU a následné přidělení tohoto souhrnného základu členům skupiny ve všech členských státech se jako výchozí bod použije účetní závěrka. Společný přístup k převodním cenám zajistí, že způsob, jakým členské státy zacházejí s transakcemi mezi přidruženými podniky, bude konzistentní, čímž se omezí přesouvání zisku a zvýší se daňová jistota a transparentnost. Zpráva identifikuje různé možnosti politiky a konkrétně posuzuje tři kombinace těchto možností. Verze 1 – „Komplexní“: v této verzi se navrhuje pravidla závazná pro všechny daňové poplatníky a znamenala by nejvyšší stupeň harmonizace a okamžité uplatňování. Tato kombinace možností by zajistila nejširší možnou oblast působnosti a v důsledku toho nejrozsáhlejší zjednodušení pro podniky v EU a daňové orgány členských států, neboť by nahradila stávající vnitrostátní pravidla pro zdanění skupin v EU. Verze 2 – „Odlehčená“: v této verzi se navrhuje pravidla, která jsou volitelná, s nejmenší mírou harmonizace a plánovaná pro postupné uplatňování. Tato kombinace možností by přinesla určité změny stávajícího stavu, které by však byly užšího rozsahu, méně komplexní a předpokládalo by se postupné uplatňování. Verze 3 – „Kombinovaná“ – upřednostňovaná možnost: skládá se z prvků povinné harmonizace a postupného uplatňování. Stanoví hybridní přístup, který by zahrnoval společná a závazná pravidla zaměřená na velké skupiny, u nichž je největší pravděpodobnost, že budou mít přeshraniční struktury, a u nichž by se dalo očekávat, že budou mít ze zjednodušení, které systém nabízí, největší prospěch. Pravidla pro stanovování převodních cen jsou harmonizována v podobě právních předpisů založených na zásadách a stanoví rámec pro budoucí koordinaci mezi členskými státy v této oblasti. Verze 3 prokazuje účinnost, neboť její omezená povinná oblast působnosti je definována tak, aby zahrnovala pouze ty skupiny, které mohou mít z těchto společných pravidel prospěch. Kromě toho stanoví přechodné pravidlo pro rozdělení základu daně skupiny, které je založeno na průměru zdanitelných výsledků za předchozí tři účetní období, a zajišťuje tak stabilitu daňových příjmů na vnitrostátní úrovni. Zahrnuje rovněž mechanismus přezkumu, který by mohl připravit půdu pro metodu trvalého přidělování, případně na základě vzorce pro rozdělení.
C. Dopady upřednostňované možnosti
Jaké jsou přínosy upřednostňované možnosti?
Posouzení dopadů uvádí pozitivní dopady na podniky a hospodářství v EU v důsledku možného snížení stávajících nákladů na dodržování daňových předpisů pro podniky působící přeshraničně, přeshraničního započtení ztrát, harmonizovaných pravidel pro základ daně, jako jsou odpisové sazby, a přidělení společného základu daně. Posouzení dopadů zahrnuje makroekonomický dopad upřednostňované možnosti na HDP a daňové příjmy v EU.
Jaké jsou náklady upřednostňované možnosti?
Náklady nelze přesně odhadnout, protože iniciativa nemá precedens, který by mohl být uplatněn. Kromě toho neexistují žádné konkrétní údaje, které by bylo možné k vypracování přesných odhadů spolehlivě použít. Zpráva o posouzení dopadů se snaží popsat některé možné

náklady. U velkých skupin se při provádění společného rámce pro výpočet jejich zdanitelných výsledků očekávají tyto náklady: krátkodobé (případně jednorázové) náklady na úpravy související s aktualizací informačních systémů a školeními zaměstnanců společností a daňových správ zaměřených na přizpůsobení se novému systému a průběžné provozní náklady správní povahy, jako jsou např. náklady na zaměstnance, kteří se zabývají výměnou informací mezi daňovými správami. Pokud jde o stanovování převodních cen, nevzniknou daňovým poplatníkům ani vnitrostátním orgánům žádné dodatečné náklady, neboť převodními cenami se v současné době zabývá v rámci velkých skupin a daňových správ velký počet zaměstnanců. Školení věnovaná seznámení se s novými pravidly přinesou počáteční náklady na přizpůsobení se, ale větší jasnost a uplatňování nových pravidel v celé EU povede v konečném důsledku ke snížení nákladů na dodržování předpisů / administrativních nákladů.
Jaké budou dopady na malé a střední podniky a na konkurenceschopnost? Malé a střední podniky: Skupiny malých a středních podniků, které předkládají konsolidovanou účetní závěrku, budou mít právo zvolit si daný daňový režim, a uplatňovat tak společná pravidla pro výpočet základu daně. Vzhledem k tomu, že tato pravidla budou pro malé a střední podniky i nadále volitelná, neočekávají se nepříznivé účinky. Malé a střední podniky budou mít naopak prospěch z výběru nejjednoduššího a nákladově nejefektivnějšího řešení na základě svých individuálních potřeb. Konkurenceschopnost: Očekává se, že iniciativa bude mít pozitivní dopad na náklady a cenovou konkurenceschopnost zavedením společných pravidel a společného přístupu. Všechny prvky jsou založeny na zjednodušení stávajících pravidel daně z příjmů právnických osob, což sníží náklady na dodržování předpisů pro podniky působící ve všech odvětvích vnitřního trhu. Očekává se rovněž, že společná pravidla vytvoří rovné podmínky, odstraní překážky bránící přeshraniční expanzi alepší mezinárodní konkurenceschopnost podniků EU vůči podnikům ze zemí mimo EU, zejména těm, které působí na jiných velkých trzích.
Očekávají se jiné významné dopady? Posouzení dopadů rovněž zvažilo, zda je pravděpodobné, že iniciativa bude mít dopady na životní prostředí, sociální oblast nebo základní práva. Neočekává se žádný konkrétní a přímý dopad na životní prostředí. Rovněž se neočekává, že by iniciativa měla významný sociální dopad. Uvolnění zdroje však mohou mít pozitivní dopad na různé oblasti, jako jsou rozhodnutí o udržitelných investicích a zaměstnanosti. Iniciativa by rovněž neměla mít vliv na základní práva, která jsou zaručena, a osobní údaje budou chráněny.
Proporcionality Upřednostňovaná možnost nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné k dosažení cílů, a zaměřuje se na prvky, u nichž přidaná hodnota opatření EU přesahuje to, čeho mohou dosáhnout samotné členské státy.
D. Návazná opatření Kdy bude tato politika přezkoumána? Hodnocení iniciativy by mělo posoudit, do jaké míry byly tyto cíle splněny, a mělo by být provedeno pět let po vstupu směrnice v platnost. Bude rovněž analyzovat, do jaké míry se realizovala očekávaná zjednodušení pro cílové zúčastněné strany, a posoudí související administrativní a regulační zátěž. Komise předloží výsledky hodnocení ve formě zprávy. Kromě toho se v případě BEFIT předpokládá, že hodnocení bude zahrnovat přezkum přechodného pravidla pro přidělování. Považuje-li to Komise na základě přezkumu za vhodné, může přijmout legislativní návrh na změnu metody přidělování, případně zavedením vzorce.